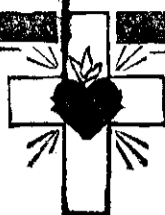

Duminică

Organ de propagandă religioasă și morală.
Organ informativ al AGRU-lui din Eparhia
Maramureșului

Broul de distribuire: Librăria Asociației
Sighet, Piața Unirii No. 25.

Prețul unui exemplar : 2 Lei.

Redactor responsabil : T. Berinde

Abonamentul pe un an : 100 Lei.

Episcopii Bisericii în aspectul istoriei.

Episcopii Bisericii universale, de fapt formează un front unic. Ei au plecat cu cei 12 apostoli. Aceștia prin punerea mâinilor au sfințit noi episcopi, noi urmași. Frontul s'a lărgit. Cu trecerea anilor sute și apoi mii de episcopi copleșesc lumea cunoscută atunci de la Indii, până la Hispania. Drumurile apostolice bătute de sf. Pavel, ne arată episcopii înființate de el. Trec secole și frontul se lățește tot mai mult.

Trec două milenii și acest front cuprinde întreg rotogolul pământului, în poziții formate în același fel unic. Nota caracteristică este: „unitatea.” Pentru că e fapt, că în fiecare veac erau episcopi, cari au răstăcit, separându-se de unitatea credinței, dar aceștia s'au despărțit și de trupul Bisericii.

În lungul curs al secolelor, toate formațiunile dominante s'au schimbat, imperii cași republici, feudalisme ca și democrații, toate dinastiile vechi s'au prăbușit, dând locul altor tinere; singur numai urmașii apostolilor au rămas o corporațiune unică, solidă, invulnerabilă și consecventă. Organizația internă a Bisericii, sfera ei de competență, jurisdicțiunea, ba chiar și elementele ei arată ceva statornic chiar și asupra timpurilor.

Forța ei internă gigantică, e puterea Spiritului Sfânt. Aceasta putere se transmite prin ceremonia sfințirii de episcop. Acest

Spirit îi conduce pe episcopi, — părinți ai tuturor timpurilor — adunați în sinoade, ca apoi împreună lucrând cu Papa, în cauze dogmatice, să fie infalibili. Ei sunt păzitorii credinței relevate, interpreții autentici ai legilor moralei și supremă autoritate în toate chestiunile bisericesti.

Dar în mâinile lor e depusă și toată puterea spirituală. În Biserica străbună această putere era cu mult mai simțibilă ca și azi, când credincioșii laici, au prea puțin contact cu episcopul; având nemijlocită legătură cu preotul. În Biserica străbună, în fruntea fiecărei comunități bisericesti stătea însuși episcopul, presbiterii fiind numai în ajutorul acestuia. La început preoții aveau prea puțin rol independent. Din acest motiv vedem în Africa de Nord mai mult ca 300 de dieceze și numai în Antiochia residau 12 episcopi. Cu lățirea Bisericii, s'a lărgit și terenul de activitate al preoților: administrează și ei parohii, însă atârănarea lor juridică — având la bază evoluția dogmatică, — istoria nu o poate schimba. Atârănarea aceasta nu se manifestă numai prin faptul, că nu este preot fără sfințirea episcopului, ci în special prin aceea, că preotul nu are nici o jurisdicțiune, ce nu i-ar fi fost transmis de episcop: nu poate deslega în mod valabil la mărturisire; credincioșii nu pot încheia în fața lui căsătorie etc.

Purtătorii independenți

ai deplinei puteri sufletești în Biserică, sunt numai episcopii. Ei au acest drept deadreptul, în urma dispozițiunii divine. Preotul participă din acest drept, numai în măsura, care atârână de voința episcopului și independent de aceasta voință, nici că-l poate exercita. Orice putere și funcțiune preoțească, e numai o prea grațioasă milostenie din bogăția fabuloasă — supranaturală — a episcopilor. Atât de neatârănătoare și unică în felul său este jurisdicțiunea episcopicească în Biserică.

Misiunea divină a episcopilor este în primul rând: sfințirea sufletelor, ei însă alături de aceasta, au mai îndeplinit și o alta chie mare grandioasă în istoria omenirii, anume au dat cultură popoarelor nomade, chieimate să poarte jugul creștinismului.

Faptul, că din agitațiile chaotice ale migrațiunii popoarelor s'a dezvoltat o cultură proprie europeană, este meritul episcopilor. E drept, că în privința aceasta în primul rând se amintesc călugării, cu spirit apostolic, însă conducătorii sufletești și îndreptătorii erau episcopii, precum în general ei au directivele în întreaga viață bisericicească, atât în cele interne, precum și în cele externe. Noi fericiții moșteni, abea că ne putem închipui și aprecia, în valoarea ei reală, ce înseamnă, că am scăpat din păgânism. Toate națiunile își au sfinții lor, prin cari au

fost încreștinați. Astfel Irlandezii își mulțumesc încreștinarea sf. Patric, sfințit de episcop prin sf. Leon cel Mare; Bulgarii, episcopului Nicolae, devenit mai târziu mare Papă al Romei; Francii, sfântului Remigiu, episcopului din Reims. Dar și celelalte națiuni își aveau episcopii lor, apostoli, cărora le mulțumesc, că s'au dezvoltat în state culturale.

Episcopii au început școlarizarea popoarelor prin învățământ. Primele școli în Europa au fost înființate de episcopi.

Prima școală era în Trier, pe la anul 314, înființată de Agricium. Sf. Ambrozie făcând amintirea sfântului Eusebiu, într'o epistolă, pe la anul 371, vorbește despre școala vestită a episcopului din Vercell, din care școală au ieșit mulți martiri și episcopi. Toate școlile înființate în veacurile V și VI, erau înființate de episcopi. Multe sinoade hotărâsc și fac obligatorie înființarea școlilor parohiale, iar în anii 845 și 859 se iau deja dispozițiuni severe, în cauza școlilor neglijate. În veacul al VIII-lea se înființează prima școală secundară.

Până la vremea aceasta fie care dieceză își purta grija școlilor. În anul 826 Papa Eugen al II-lea reglementează chestia școlară pentru întreaga Biserică universală. Fiind chestia organizată, în mod rapid se dezvoltă învățământul.

Numai în veacurile XII și XIII episcopii înființează 55 de universități, dintre cari 39 funcționează și azi, după atâtea veacuri. În veacul al XV-lea episcopii susțin numai în Germania 15 Universități.

În afară de chestia școlară, episcopii se ocupau și cu alte chestiuni științifice și culturale. Primul institut de anatomie e instalat de episcopul Schönberg

în Würzburg, în anul 1724. Cea dintâi stațiune astronomică e zidită de episcopul Regiomontanus în anul 1476, în Regensburg. Ei sunt în tot locul, ei proiectează, zidesc, înființează biblioteci, și astfel se dezvoltă o nouă și înaltă cultură.

Sunt mulți savanți între ei, scriitori teoreticieni. În științele teologice cei mai mari, — fiind chiar profesiunea lor, — erau episcopii. Cei trei mari capadocieni erau episcopi: Sf. Ciril al Alexandriei, combatantul lui Nestorie, care nega, că P. V. Maria este Maica lui Dumnezeu, el a prezidat și sinodul dela Niceea. Sf. Atanasie care a condus lupta aprigă în contra Arianilor, în orient. Iar în apus sf. Augustin, „doctorul grației.” Sf. Ilarie „Atanasiul” occidental și încă alți mulți, mulți teologi mari. Între predicatorii cei mari, episcopii încă aveau reprezentanți în frunte cu Sfântul Ioan Gură de aur.

Însă ei — episcopii — nu numai în știința bisericească erau mari. Alături cu cei mai mari erau ei și în științele profane. Sfântul Virgil arhiepiscopul de Salzburg, învăța deja în veacul al VIII-lea, că pământul e un glob, asemenea Nicolaus Guzanus, în anul 1464, la precedat cu aceasta învățatură pe Kopernicus. Primul ziar era editat de episcopul sf. Francisc de Salez.

Spațiul îngust nu ne permite să mai invocăm exemple în motivarea afirmațiunii, că episcopii erau în cursul veacurilor promotorii învățământului și ai științelor și ni se va admite părerea, că ei au pus bazele culturii creștine în Europa.

Culturei aparțin însă și artele frumoase, făcând cari știința e rigidă și amorțită. Au simțit aceasta și episcopii, cari au dat cultura Europei și conduși de acest motiv, au părținit atât de mult și artele frumoase.

Volumuri ar trebui să umplem, făcând descrierea monumentalelor bazilici grandioase, zidite în evul mediu, toate clădite de episcopi, prin Ravenna, Worms, Speier, Strasburg, Reims, Troyes. Konrad, episcopul de Strasburg, scrie într-o epistolă în anul 1275, că așa cresc din pământ catedralele, cași florile în luna Maiu. (Să ne oprim în acest loc pentru o clipă de reculegere tăcută, gândindu-ne la distrugerea bisericilor din zilele noastre: în Mexic, Rusia și de doi ani în Spania, — că oare ce poate să împingă omenirea „zisă” civilizată, la astfel de fapte?)

Figuri din Maramureșul unit cu Roma.

Episcopul Mihail Pavel

(născut la 6 Sept. 1827, mort la 1 Iunie 1902)

Mihail, de Peteritye, episcop greco catolic rom. de Oradea-Mare, născut în Recea din Sătmar, la 6 Septembrie 1827, a studiat în Sătmar, Baia Mare și Cașovia. Primit în clerul diecezei Muncăciului, fu trimis la Viena în seminarul „Sf. Barbara” spre a studia teologia, de unde, pentru turburările din 1848, fu silit a se reîntoarce în patrie și-și continuă studiile teologice în Uzhorodul azi cehesc și Satu-Mare.

În 21 Martie 1852 fu sfințit preot celibat și apoi numit notar consistorial la Muncăciu pe seama românilor din acea dieceză.

Funcționează ca paroh în Apșa de jos, până când luă ființă dieceza Gherlei, unde fu numit notar consistorial la 1856.

În anul 1860 este numit paroh în Slatina și vicar foraneu al Maramureșului.

În această calitate stăruie pentru scoaterea românilor din Sighet de sub jurisdicțiunea episcopului rutean dela Muncăciu și așezarea lor sub jurisdicțiunea episcopului român din Gherla. (Se știe, că după scoaterea celor 94 parohii române, aflătoare în județele Sătmar, Ugocia și Maramureș, de sub dieceza ruteană a Muncăciului și incorporarea lor la dieceza română nou înființată a Gherlei, numai parohia Sighet rămăsese tot sub ruteni.)

În acest scop întreprinse în 1870 o călătorie la Viena și Roma tocmai pe timpul sinodului Vatican.

Episcopii erau aceia cari au îndemnat, animat și patronat pe pictorii cei mai de seamă. Ei au dat de lucru: pensarilor, țesătorilor, aurierilor, argintarilor, pe vremea când a înflorit arta creștină.

Însă de aceste lucrări grandioase-artistice era lipsă nu numai pentru valoarea artei, ori pentru satisfacerea dorului de câștig, ci toate acele trebuiau să dea un cadru măreț serviciului divin, liturghiei înălțătoare de suflete. Chiar liturghiile sunt legate de numele episcopilor. Nu îngerii ni le-au adus din cer, ci le-au format sfinții episcopi ai primului veac.

Sfânta liturghie este cel

În 1871 este ales deputat dietal.

La 11 Septembrie 1872 numit episcop de Gherla; în 23 Decembrie, același an, preconisat, iar la 26 Ianuarie 1873, fiind consacrat în Blaj de mitropolit episcopul Vancea, în locul său scaunul episcopiei al Gherlei este ocupat de Mihail Pavel la 23 Februarie 1873.

Ca episcop al Gherlei, începe a lucra pentru întocmirea învățământului popular și pentru buna administrare a averilor parohiale și diecezane.

La 29 Ianuarie 1879 este trecut ca episcop al Oradei și în 8 Iunie acel an instalat în scaunul acelei episcopii.

Aci începe munca uriașă, spre folosul neamului său.

Inzestrează biserica catedrală cu lucruri de artă, construiește case pentru canonici, precum și o școală primară română în Oradea.

Restaurează și înfrumusețează biserica și clădește casa parohială din Beiuș.

Ajută și susține cu bani proprii pe profesorii din Beiuș să-și poată trece examenele de calificare, le ridică salariile și pune bază fondului lor de pensuni. A restaurat și în mare parte a reclădit gimnaziul din Beiuș și l-a inzestrat cu toate cele de lipsă. Pe lângă acest gimnaziu a ridicat pomposul internat „Pavelian,” în care se întrețin 134 studenți, parte gratuit, parte pe lângă o taxă neînsemnată. Tot în Beiuș, a înființat și clădit școala cu inter-

nat de fete. A înființat o bursă pentru creșterea unui tânăr grec. român în institutul „Francisc Iosif I.” din Budapesta.

Cu banii săi proprii ajută pe preoți și pe studenți, obținând cu drept titlul de „Mecena” al neamului său. Mai înființează grandiosul „fond subsidiar Pavelian.”

* * *

Din cele arătate până aci s'ar părea, că repausatul episcop Pavel și-a legat numele său mai mult de cercul Oradei și în special de Beiuș iar de Maramureș aproape deloc.

Să deschidem Analele Asociației pentru Cultura Poporului Român din Maramureș: „*Teri-cit a fost anul 1860 pentru poporul din Maramureș și pentru aceea, că în acest an a venit în Maramureș neuitatul Mihail Pavel ca vicar al Maramureșului*” — zice Tit Bud pe prima pagină a Analelor.

Alături de comitele suprem Iosif Man, la înființarea „Asociațiunii pentru Cultura Poporului Român din Maramureș” se află primul vicar român al Maramureșului, Mihail Pavel.

Incepând din primele zile ale existenței Asociațiunii și până la 1871, timp de 11 ani, îl întâlnim în continuă strădanie pe înțeleptul vicar Mihail Pavel, în slujba Asociațiunii și a Poporului român păstorit de el. În ședința dela 3 Sept. 1861 este ales a redacta statutele preparandiei, clădită pe intravilul „Szegedy” donat de împăratul Francisc Iosif I. în acest scop. În aceeași ședință este ales și de controlor.

La 1864 face parte din deputațiunea ce avea a merge la

mai sublim product omenesc posibil și după două mii de ani, noi credincioșii, o privim cu aceeași miraculoasă admirație evlavioasă, înălțătoare, pătrunzătoare și simplă, cum îl priveau sfinții apostoli și gloatele cari îl urmau în toate locurile pe Isus Hristos.

Trebue să mai amintim și cele ce făceau episcopii pentru eliberarea sclavilor, ușurarea celor robiți, ajutorarea orfanilor și săracilor. Primul spital public în lume a fost instalat de sf. Basilius (+379) episcopul Caezareii și de atunci se înființează mii și mii de spitale și aziluri. Ei ne-au dat exemple în veci neperitoare, ale binefacerii.

Episcopii au fost, cari în lungul șir al veacurilor au susținut ideea iubirii creștinești.

Trebue să ținem seama, că meritele papilor conțenează între meritele episcopilor, fiindcă aceștia sunt și episcopii Romei eterne, astfel membrii acestei corporațiuni înalte și exponenții unității Bisericii universale.

Doisprezece înși au plecat în frunte cu sf. apostol Petru, — mergând și învățând toate neamurile — să cucerească lumea și drepti urmașii acestor 12 în frunte cu Papa dela Roma, residează azi pe toată punctele pământului, în citadelele credinței și moralei, îndrumând marea acțiune a mântuirii sufletelor. Numărul lor tot crește, pentru că, cu ei este Dumnezeu, fiind ei stâlpii Bisericii.

Trad. după N. T. s. i.

IMPREUNA CU BISERICA

Gherla să ceară episcopului Gherlei, ca să ia sub protecțiunea sa preparandia română nou înființată spre a o scăpa de uneltirile rutenilor, cari stăruiau pe toate căile ca acest institut românesc să fie pus sub protectoratul episcopului de Ungvar, zicând că: *în dieceza lor nu se pot face institute aflătoare sub protecția unui episcop străin*. De fapt, scopul lor era ca preparandia să fie în altă localitate, de pildă în Hust, în centru rutean, căci în Sighet prezenta pentru ei o primejdie întărită elementului românesc, mai ales că românii de aci ceruseră alipirea parohiei lor și poporenilor, la dieceza Gherlei.

„Pentru susținerea acestui institut Mihail Pavel, cu parohul Marina și protopretorul Mihailca, — mai târziu vice comite, — prindeau pe oameni la târguri, la adunări, pe piața Sighetului și cereau ofrande pentru întreținerea preparandiei. Apoi, când nu mai aveau ce mânca nici profesorul nici preparanzii, vicarul Pavel trimitea picoci (cartofi) și legume din Sat Slatina și dădea și bani profesorului și elevilor.”

Prin vicarul Pavel s'au sistematizat plățile învățătorilor din Maramureș, încât în dieceza Gherlei în anii 1860—1870 posturile „docențiale” din vicariatul Maramureșului erau cele mai bine dotate și se bucura acel normalist care putea să ajungă de dascăl în Maramureș.

La 1870 vicarul Pavel merge la Pesta, la Viena și la Roma, spre a cere puternicilor dreptate și liberă dezvoltare pentru poporul român. Dovadă că demersurile sale au fost luate în seamă, este că la 1871 parohia română din Sighet se rupe de

Un părinte întristat se apropie la Isus, rugându-l, ca să vindece pe fiul său cuprins de diavol. Omul îi zice lui Isus: Doamne mântuește pe fiul meu că este lunatic și pălirnește rău... Îi mai spune, că ucenicii nu l-au putut vindeca. Isus după ce îl vindecă pe cel îndrăcit scoțând dintr'ânsul diavolul, zice către apostoli: *acest fel nu iese numai cu post și rugăciune.*

* * *

către Ruteni și se alătură Gherlei, înlăturând astfel definitiv primejdia rutenizării elementului românesc, fapt ce s'ar fi putut petrece dacă aceștia isbuteau să întindă autoritatea lor peste preparandia română, al cărei director fusese ales dela 1868 vicarul Mihail Pavel și ca viceprezide al Asociațiunii. La 1861 este ales deputat dietal.

Pentru localnici nu este lucru nou, că episcopul Pavel a rămas toată viața lui cu urechea aplecată la nevoile poporului din sânul căruia s'a ridicat și pe care l-a cinstit. Casa vlădi-

Isus atribuie o putere excepțională rugăciunii. De aceea impune sub poruncă grea rugăciunea: *priveghiați și vă rugați!* Pentru că suntem în primejdie permanentă. Trei dușmani periculoși ne amenință mereu: trupul, lumea și diavolul. *Legea trupului și a sufletului, cași doi vecini răi, se luptă, se ceartă fără încetare.* Sufletul ar vrea binele, iar tru-

cului a fost casa năcăjiților, a năpăstuiților; punga lui, la îndemâna tuturor celor lipsiți, Chemat de situațiunea sa la Gherla și apoi la Oradea, mecenatul „bade Mihai” n'a uitat o clipă legăturile sale sufletești cu Maramureșul. Astfel, cei dintâi cari s'au bucurat de înlesnirile oferite tinerilor studioși în fundațiile sale dela Beiuș, au fost feciorii Maramureșeni.

Pentru un neam încărcat de obidă și pentru vremurile acelea de vitregie, de asupriri, faptele Vlădicului din Slatina rămân capitele de Biblie.

cul vrea mereu răul. Lumea este plină de ispite. Câte nu face, ca să-l poată prinde pe om în mrejele sale. Omul așa de repede obișnuiește să zică: de ce să fiu eu mai sfânt decât alții! Alții trăiesc o viață lipsită de griji, o viață de veselie și belșug, de ce să-mi petrec eu zilele în tristeță, de ce să mă leapăd de bucuriile lumii! *Voiu face și eu cași alții!!* Diavolul, cași leul sălbatec, umblă împrejur, să vadă pe cine să înghită! Nici nu se poate altcum! A jurat dușmănie lui Dumnezeu și cum altcum nu se poate răsbuna asupra Lui, încearcă mereu, dând târcoale omului, ca să-l depărteze dela Dumnezeu. În acest scop nu-i este rușine de a arăta omului toată falșa strălucire a păcatului. Și mulți orbiți de aceasta strălucire seducătoare, calcă pe calea trădării.

Trupul, lumea și diavolul un singur lucru vreau: *păcatul*. Dar oricare creștin bine știe, că sufletul încărcat cu păcate nici odată nu va vedea fața lui Dumnezeu, sufletul păcătos a pierdut pentru totdeauna împărăția lui Dumnezeu. Dar mai știe fiecare creștin, că omul singur nu se poate îndrepta. Trupul, lumea și diavolul sunt mai tari decât omul, dacă nu are ajutorul lui Dumnezeu. Cum vei birui asupra ispitelor, cum vei îndepărta dela sufletul tău păcatul, cum vei rămânea până la sfârșitul vieții posesorul fericit al darului sfinților? Cu ajutorul lui Dumnezeu! Cum vei primi acest ajutor? Prin rugăciune. *Cel ce se roagă se va mântui.*

Corabia lui Pater Petit

Cap. III.

Apostolul zimbitor

Studiile filosofice și teologice Pater Petit le-a urmat cu mare sirguință și cu rezultat foarte frumos. Ca preot tinăr ajunge profesor în colegiul St. Michel din Bruxelles, apoi în colegiul Notre — Dame din Namur, unde este și conducătorul spiritual al tineretului. — Elevii l-au îndrăgit repede. El — cu o tărie de voință excepțională și cu consecuență de fier — a realizat în sine idealul bunului educator; acest ideal mai târziu — cu ocazia unor exerciții spirituale pentru colegii lui mai tineri pe scurt l-a stabilit așa:

„Autoritatea e clădită pe iubire și stimă. Ca să merităm iubirea, să ne învățăm și noi a iubi: și *ois amari, ama* (dacă vrei să fii iubit, iubeste și tu);

trebuie, ca să dorim binele elevilor nostri, trebuie ca să ne jertfim și să trăim pentru ei. — Ca să merităm stima lor, temperamentul nostru să fie bine echilibrat, să fim răbdători și stăpâni asupra persoanei noastre proprii; să fim imparțiali, tari în hotărâre și credincioși făgăduințelor odată făcute.”

În colegiul Pater Petit a devenit repede duhovnicul favorit al elevilor. Sub influința lui în toate asociațiile studentești a pornit o nouă viață: spiritul rugăciunii, binefacerii și abnegației a stăpânit sufletele elevilor. Evlavia a făcut, ca băieții să devină inventativi; în Namur convictorii în fiecare Vinearea la amiază au renunțat la ultimul sfert de oră al recreației, ca să facă calea crucii. Pater Petit a răspândit mai mult cultul Inimii și i s'a dat să vadă rezultate minunate: păcătoșii s'au întors, sufletele molășite au devenit evlavioase și

cele evlavioase au ajuns la o desăvârșire mare, așa cum Isus Domnul a promis.

Pater Petit mai de multe ori a povestit viața unui elev al său, Carol, care dorea să intre în Societatea lui Isus, însă părinții lui nu s'au învoit.

Preot poți să fii, — îi ziceau — dar iezuit nici odată! — Și ei au luat hotărârea, ca să-l ducă în micul seminar.

— Pater, nu aş putea să fug la Roma, ca acolo, dela Părintele general să obțin primirea în Societatea lui Isus? — întrebă micul Carol pe duhovnicul său.

— Nu, dragul meu. Să fii supus hotărârii părinților tăi, du-te în micul seminar, apoi Dumnezeu va aranja totul.

Peste puțin timp Pater Petit a primit o scrisoare din micul seminar, în care Carol îi dă spre știre următoarele: simțeste, că dacă aici pe pământ nu poate urma chemării sale, nu

peste mult, în ceruri, o va urma.

Întru adevăr, cu puțin timp în urmă a devenit grav bolnav. Suferințele le-a purtat cu eroism rar și cu iubirea înflăcărată a Domnului și a murit între brațele lui Pater Petit, cu moarte vrednică de un sfânt în prima Vinere, oferită Inimii lui Isus, în ziua în care el a dorit. Moartea aceasta a fost cea mai frumoasă și cea mai înălțătoare amintire a anilor de dascăl ai lui Pater Petit, pe care bunul „pater” nu a uitat-o nici odată.

Activitatea apostolică a lui Pater Petit a ajuns la un grad și mai înalt în Tronchiennes, în casa de noviciat și probație a iezuiților unde — la început — a fost conducătorul părinților din anul de ascheză.

El a inițiat în Tronchiennes exercițiile spirituale închise pentru bărbații mireni. Aceste, după ce greutățile începutului au fost biruite, au avut rezul-

Cât de păcătos să fii, să te incunjoare cât de multe ispite, roagă-te, Dumnezeu te va ajuta. Dacă altceva nu primești în urma rugăciunii, — îți dă darul rugăciunii, credința te reinvie, pe încetul te scapi de păcate, devii un om nou și așa a ta este împărăția cerului.

Nu crede diavolului: te pizmuește, pentru că el nu știe să se roage. Până când te rogi nimica nu este pierdut.

Acel care nu se roagă, grămădește păcat peste păcat, devine al lumii, patimile îl copleșesc, și dacă moartea îl găsește în starea aceasta — se osândește. Ne plângem mereu, că nu mai există tinerețe curată, viață familiară fericită, nu sunt copii buni, toate se nimicesc în urma neînțelegerii, viitorul ne este fără perspective, ne plângem mereu împotriva altora: unde sunt buni conducătorii — sunt ascultați; unde poporul ar asculta nu sunt conducători și ne mai plângem de multe. Nu ne aducem aminte, ca să ne acuzăm pe noi înșine. Tot răul vine de acolo, că nu ne rugăm.

Drumul vieții de acum, drumul păcatului a început prin părăsirea rugăciunii. Trebuie să faci calea întoarsă. Să te reînțorci la rugăciune. Cel ce nu se roagă, se osândește.

Să nu uităm aceea ce Isus a zis: „Acest fel (orice rău), nu iese numai prin post și rugăciune.

Din viețile Sfinților.

Sf. Genoveva fecioara.

A trăit la 500 ani după Hristos. S'a născut în comuna Nantterre în Franța din părinți țărani, oameni iubitori de Dumnezeu.

tate atât de frumoase, încât — după modelul din Tronchiennes — și în celelalte provincii ale Belgiei s'au ridicat casele de exerciții spirituale ale iezuiților.

În urma exercițiilor spirituale Pater Petit a devenit un conducător sufletească cunoscut și iubit. A fost iubit mai ales ca confesor.

— Să fim buni cu cei păcătoși — spunea el preoților — ei sunt mai mult nefericiți, decât răi ... și să ne rugăm neincetat: Dumnezeu meu, dă-mi, ca pe cei păcătoși să-i conduc la Tine!

Pe penitenți îi primea cu zimbet de neuitat, omul întreg era numai iubire și bunăvoință.

După moartea lui fiii lui sufletești în unanimitate eu mărturisit, că în urma sfaturilor lui pace minunată și veselie a sălăluit în sufletele lor.

Știa admirabil a îmbărbăta. — Dvoastră veți ajunge în Rai, nu incupe nici o indoială —

Părinții cari sunt creștini adevărați își cresc și pruncii în frica lui Dumnezeu. Așa Genoveva de mică a iubit pe Dumnezeu și pe Fecioara Maria. Când era de 7 ani a văzut o un episcop și a zis către părinții ei: „Feriți-vă sunteți, că aveți așa o fetiță. Ea va fi mare înaintea lui Dumnezeu și multe suflete va scăpa din robia satanei” apoi se întoarse către mica Genoveva și o întrebă: „Spune-mi, fiică, vorești să fii mireasă neprihănită a lui Isus:” — „Aceasta e dorința cea mai ferbinte a inimii mele” — răspunse fetița. Episcopul și-a pus mâinile pe capul ei și a binecuvântat-o apoi s'a dus.

Din clipa aceea Genoveva s'a considerat și s'a purtat ca o mireasă mică a lui Isus. S'a păzit cu mare grijă să nu-L vătăme cu ceva. Când a fost de 15 ani, i-au murit părinții și ea ajunsese la Paris unde împreună cu alte două fecioare s'a legat cu vot înaintea lui Dumnezeu, că va trăi toată viața în curățenie. A început o viață aspră, înfrântă. Până la vârsta de 50 de ani a mâncat numai de două ori pe săptămână. Sâmbătă spre Duminecă noaptea o petrecea în rugăciune în onoarea Preacuratei Fecioare Maria și ca să se pregătească pentru cuminecare. Se ruga mult pentru cei păcătoși și împlinea canoane grele pentru îndreptarea lor. Gurile rele însă au început a o cleveți: au numit-o fățarnică, înșelătoare și au invinuit-o cu păcate urite. Genoveva însă a învățat dela mirele ei Isus ca să sufere. Se ruga între lacrimi pentru dușmanii ei, lăsată cu totul în voia lui Dumnezeu, care prin două minuni mari a și arătat nevinovăția ei: Atila

spunea un penitent cu vocea convingătoare a aceluia, care cunoaște iubirea lui Dumnezeu.

— Bunul Dumnezeu și Vergura Maria Vă iubesc foarte mult, așa putea chiar să jur spunea altuia.

— Multele greșeli, de care vă acuzați, s'au comis fără consimțământul Dvoastră; aceasta vi o spun eu.

— Vă interzic ca să mai reveniți vreodată — să fie chiar și pe patul morții — la aceea ce am aranjat acum în exercițiile spirituale. Eu toate le-am luat asupra mea, spuneți aceasta lui Dumnezeu și eu știu, că bunul nostru învățător, care mi-a dat putere deplină, — va aproba aceea ce v'am spus. Totuși — mai adaugă înțeleptul spiritual — dacă vă și dau iertarea absolut sigură, promit, că purerea voi aminti de greșelile Dvoastră, ca să vă umiliți, iar eu să cer iertarea lor.

Dacă a fost nevoie, a știut

regele Hunilor se apropia cu armata lui sălbatecă de Paris. Toți locuitorii orașului era să fugă, Genoveva însă le-a spus să nu fugă căci ea s'a rugat lui Dumnezeu și Atila nu va intra în oraș, ci mai curând vor peri cei ce vor părăsi Parisul. Așa sa și întâmplat. Atila a luat-o în altă parte și dădu tot mai peste cei ce fugiră din oraș.

La câțiva ani un alt dușman regele Clodvig a încunjurat orașul cu armată. Se făcu foamete. Sf. Genoveva a ieșit afară din oraș și umbând din sat în sat a adunat hrană pe care a trimis-o pe corăbii celor infometați.

În sfârșit cleveților tăcură și Genoveva ajunsese în mare cinste. Mulți îi cereau rugăciunile și dobândeau vindecări; mulți păcătoși mari s'au întors la viața creștinească în urma rugăciunilor ei.

Regi, episcopi și preoți au cerut sfaturi dela ea, au primit îndrumări dela ea.

În sfârșit a sosit timpul ca sufletul ei curat să se mute la mirele Isus în ceriu. Moaștele ei zac în biserica sf. Genoveva care e biserica cea mai frumoasă în Paris.

Cei ce din iubire către Isus nu se căsătoresc, ci trăesc o viață curată vor avea dela Domnul multe daruri și mare răsplată.

Isus are suflete alese și în mănăstiri și în lume.

Un creștin catolic păcătuște greu dacă se lapădă de religia sa și intră în mănăstire de altă lege. Atât cei din mănăstiri cât și cei din lume, dacă voesc să se țină în deplină curățenie sufletească, trebuie să

să și dojenească. Dar și atunci a fost blând și plin de iubire. — Un iubit fiu sufletească după moartea lui Pater Petit a zis următoarele:

— Odată am mărturisit lui Pater Petit, că nu am îndrăznit a părăsi un teatru, unde s'a jucat o pieză imorală. — Pater Petit a aruncat asupra mea o privire tristă și numai atâta mi-a spus:

Nu ai făcut bine. — Dar privirea lui tristă nu am uitat-o nici după mai mulți ani.

Pater Petit s'a rugat mult pentru aceia, cari au luat parte la exercițiile spirituale și cazurile mai grave le oferea în special Preasfintei Inimi.

„S'a întâmplat odată — scrie el cu vre-o câțiva ani înainte de moartea sa — că starea sufletească a unui penitent m-a intristat foarte mult. Nu i-am putut da deslegare, căci n'a vrut să-mi promită ceva, ce a trebuit să cer dela el.

se mărturisească și cuminece des și să-și înfrâneze cu multă sârguință toate pornirile rele.

P. Lucian Pop

Pelerinajele noastre.

MOISEIU. Cum am anunțat la timpul său, în ziua de 22 August a fost transportată din Sighet către Moiseiu icoana votivă a sf. Mănăstiri din Moiseiu. Credincioșii au însoțit din sat în sat icoana cu procesiuni frumoase. Acest drum a fost dovada cea mai puternică a credinții neștrămutate a credincioșilor noștri. Incepând din Bărsana acest drum a fost o adevărată cale de triumf. Credincioșii din Rozavlea, Glod, Cuhea, Ieud, Dragomirești, Săliște, Săcel în frunte cu preoții lor au format un cortegiu impozant și vrednic de Maica Precurată. La Săcel numărul lor a ajuns la 2000. Încolo la Mănăstire multime mare, deși cei de pe Vișeu nu au putut veni în urma ploaiei. Mărturisiri cât minim au putut face 9 preoți dela orele 5 dimineața. Predica Excelenței Sale Episcopului, un minunet isvor de mângâiere, a stors lacrimi de pocăință din ochii tuturor.

LA COȘTIUI, deși ploaia n'a încetat de loc, s'au adunat 5000 de credincioși veniți în procesiuni frumoase dela Rona de jos, Valea Porcului, Vad, Oncești, Nănești, Bărsana și Sighet. Mulțimea în ploaie a înconjurat Biserica, în ploaie a ascultat Liturgia și cu răbdare creștinească tot în ploaie s'a apropiat spre a fi miruită. Numărul cuminecărilor a fost 840. Lipsa preoților, cari nu s'au putut prezenta din cauza timpului viforos a făcut, ca mulți dintre credincioși să rămână fără mângâierea sf. Spovedanii.

Pe lângă toate inconvenientele pelerinajului a adus multă mângâiere sufletească aceluia, cari neputând să meargă la Moiseiu sau la Bixad, aici au căutat mângâiere. Răspunsurile dela Liturgia celebrată înaintea Bisericii au fost date de Corul din Vad sub conducerea harnicului învățător Grigor de acolo. E de remarcat ținuta demnă a bunilor Coștuien, cari au găzduit mulțimea adunată din toate părțile.

— Mă voi mai gândi — spunea și eu știam, că acesta este semn rău. — A sosit ziua ultimă a exercițiilor, a sosit chiar seara, dar în zădar îl aștept. M-a intristat gândul, că acum întâia oară a alunecat un suflet din mâinile mele. — Atunci mi-am amintit, ce spuneam odată părinților din anul de ascheză: Nu e permis, ca să ne pierdem nădejdea în ce privește întoarcerea unui suflet, ajunge, dacă ne rugăm pentru el către Preasfânta Inimă lui Isus prin mijlocirea Vergurei, concepută fără prihană. — Abia mi-am terminat ruga iată penitentul meu în genunchi la picioarele mele primește toate condițiile mele și eu i-am putut da deslegare.

După mărturisire mia spus: Părinte, numai câteva minute în urmă, aveam de gând să nu mă las. Dar ceva putere supranaturală, căreia nu i-am putut sta împotriva, m'a transformat repentin.